

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Orientalistikë
Titulli i lëndës:	Sintaksë e gjuhës turke 1
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	II
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Fakulteti I Filologjisë/ UP Prishtinë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. dr. Abdullah hamiti
Detajet kontaktuese:	abdullahamiti@yahoo.com
Përshkrimi i lëndës	
	Lënda “Sintaksë e gjuhës turke 1” është lëndë thelbësore për t’i njohur studentët me sintaksën e gjuhës turke. Do të mësohen rregullat sintaksore të gjuhës turke, rregullat për krijimin e fjalive në gjuhën turke, të dallohen gjymtyrët e fjalisë (kryefjala, kallëzuesi, objekti e plotësat) me ç’rast do të mësohen t’i përdorin drejtë gjymtyrët e fjalisë në fjalinë e gjuhës turke dhe të dijnë t’i dallojnë tipat e ndryshme të fjalive të thjeshta. Prandaj, vëmendje e veçantë i kushtohet ngjajshmërive dhe dallimeve ndërmjet sintaksës së gjuhës turke dhe të gjuhës shqipe: rendi i gjymtyrëve në fjali, tiparet e gjymtyrëve, përshtatja ndërmjet gjymtyrëve.
Qëllimet e lëndës:	Ky kurs ka për qëllim që: - t’u ofroj studentëve njohuri për rregullat sintaksore të gjuhës turke. Sintaksa e fjalisë. - t’u mësojë grupet e fjalëve dhe përdorimin e tyre në përqsasje me ato të shqipes. - t’u mësojë rregullat për krijimin e fjalive në gjuhën turke – topika e fjalisë. - t’i dallojnë dhe t’i përdorin drejtë gjymtyrët e fjalisë (kryefjalë, kallëzues, object e plotësat) në fjalinë e gjuhës turke. - të thellojnë njohuritë dhe shkathtësitë e të shprehurit me shkrim dhe me gojë në gjuhën standarde turke.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi studenti është në gjendje që: - të kuptoj ndryshimin e strukturës së fjalisë në

	<p>gjuhën turke dhe në ate shqipe.</p> <ul style="list-style-type: none"> - të aftësohet për komunikim përkatës në situata të ndryshme. - t'i identifikojë dhe t'i verbalizojë problemet e të nxëniet të sintaksës së fjalisë së gjuhës turke. - të përshkruaj situata të ndryshme jetësore duke përdorur fjalitë në gjuhën turke në mënyrë të duhur. - të aftësohet të zhvillojë biseda e të përkthej nga turqishtja në shqipe dhe anasjelltas.
--	--

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxëniet të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në teren			
Kollokfiume, seminare			
Detyra të shtëpisë	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15
Përgaditja përfundimtare për provim	2	15	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)			
Projektet,prezentimet ,etj			
Totali			150

Metodologjia e mësimdhënies:	<p>Mësimi është mësim i rregullt me formën e ligjeratave 2 orë në javë dhe poashtu përcillet me punë praktike gjatë ushtrimeve 2 orë në javë. Ushtrimet me studentë ku do të ketë diskutime e dialogje dhe përkthime nga të dy gjuhët turqisht-shqip dhe anasjelltas zhvillohen në grup e pastaj kalohet edhe në punë individuale që do të bëhet kryesisht jashtë ambienteve të fakultetit (shtëpi, bibliotekë)..</p>
Metodat e vlerësimit:	<p>Do të zbatohen këto metoda të vlerësimit:</p> <p>Vlerësimi i parë: 15%</p> <p>Vlerësimi i dytë: 15%</p> <p>Angazhimet e tjera 15%</p>

	Vijimi i rregullt 5% Provimi final: 50% Totali 100%
Literatura	
Literatura bazë:	Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi -Cümle Tahlilleri, 6. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 1999; Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , Prishtinë 2002, f. 285;
Literatura shtesë:	Neşe ATABEY, Sevgi Özel, Ayfer ÇAM, Türkiye Türkçesinin Söz DİZİMİ, Ankara, 1981. Hikmet Dizdaroğlu, Tümcedilbilgisi, Ankara 1976. Vecihe Hatipoğlu, Türkçenin Sözdizimi, Ankara 1982. M. Metin Karaörs, Türkçenin Soz Dizimi ve Cümle Tahlilleri, Kayseri, 1993. Prof. Dr. Muharrem Ergin, <i>Üniversiteler için Türk Dili</i> , Istanbul, 1994. Karaman N. Nihal, <i>Yabancılar için Türkçe metinler</i> , Istanbul, 1988.
Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	I Njësitë sintaksore (Sözdizimin birlikleri) Grupet e fjalëve (Kelime grupları) - Grupi emëror (Isim tamlaması) - Grupi mbiemëror (Sıfat tamlaması) - Grupi foljor (Fiil grubu) Literatura: Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi - Cümle Tahlilleri, 6. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 1999, s. 11-22.
Java e dytë:	- Grupi adverbial (Zarf grubu) - Grupi postpozicional (Edat grubu) - Grupi i konjunkturëve (Bağlama grubu) - Grupi numëror (Sayı grubu). Literatura: Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi - Cümle Tahlilleri, 6. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 1999, s. 23 - 38.
Java e tretë:	Fjalja: Karakteristikat dhe gjymtyrët e fjalisë. Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , Prishtinë 2002, f. 223-224 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 44 - 46.
Java e katërt:	Kallëzuesi (Yüklem) Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 224-226 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN,

	Türkçede Söz Dizimi, s. 46 - 48.
Java e pestë:	Kryefjala (Özne) Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 226-227 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 49 - 51.
Java e gjashtë:	Përshtatje e kryefjalës dhe e kallëzuesit (Özne ile yüklemün uygunluğu) Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 227-230 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 51- 52.
Java e shtatë:	Objekti (Nesne) – Akuzativi i caktuar dhe i pacaktuar – përdorimi, kuptimi dhe distinkcionet semantike. Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 231-233 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 52- 55.
Java e tetë:	Plotësit (Tümleçler) Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 234-237 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 55- 60.
Java e nëntë:	Vlerësimi i parë intermediar.
Java e dhjetë:	Llojet e fjalive (Cümle çeşitleri) Fjalitë sipas ndërtimit (Yapısına göre cümleler) - Fjali të thjeshta (Basit cümle) dhe - Fjali të përbëra (Birleşik cümle) Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 239-240 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 60- 62.
Java e njëmbëdhjetë:	Fjalitë sipas rradhitjes / sipas vendit të kallëzuesit të tyre: - Fjali të rregullta (Kurallı tümce) dhe - Fjali jo të rregullta (Devrik tümce) - Renditja e konstituentëve të fjalisë, me theks të veçantë në dallimet në gjuhën turke dhe shqipe. Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 240-242 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 69- 70.
Java e dymbëdhjetë:	Fjalitë sipas llojit të kallëzuesit: - Fjali foljore (Fiil cümlesi) dhe - Fjali emërore (Isim cümlesi) Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 240-242 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 69- 70.
Java e trembëdhjetë:	Tipat e fjalive sipas llojit të kumtimit: - Fjalitë dëftore (Bildirme tümce) - Fjalitë pyetëse (Soru tümce) Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së

	sotme turke , f. 242-245 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 70- 72
Java e katërbëdhjetë:	<ul style="list-style-type: none"> - Fjalitë urdhërore nxitëse (Emir teşvik tümcesi) dhe - Fjalitë thirrmore - Fjalitë mohore (Olumsuz tümce) Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 246-247 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 71- 72.
Java e pesëmbëdhjetë:	Vlerësimi i dytë intermediar.
Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
<p>Cakto politikat e mirësjelljes konfor statusit të UP-së.</p> <p>Vijimi në ligjërata dhe ushtrime duhet të jetë i rregullt, gjatë mbajtjes së mësimit duhet të mbretërojë qetësia, të shkyçen telë efonat celular si dhe hyrja në sallë duhet të jetë me kohë. Plagjiarizmi dhe kopjimi në provime janë të dënueshme; studenti merr note negative.</p>	